

UNIVERSITETET I BERGEN

**Den sentrale klagenemnd
årsmelding 2021**

Innhold

Generelt om Den sentrale klagenemnd.....	3
Sammensetningen av klagenemnda i 2021.....	3
Saker i klagenemnda 2021.....	4
Fuskesaker	4
Klagesaker.....	4
Advokatrepresentasjon	5
Antall saker tidligere år – utviklingen	5
Merknader.....	7

Generelt om Den sentrale klagenemnd

Etter universitets- og høyskoleloven § 5-1 plikter universiteter og høyskoler å opprette en klagenemnd, og bestemmelsen er grunnlaget for virksomheten til Den sentrale klagenemnd ved UiB. Nemndas mandat er å behandle klager over enkeltvedtak, fuskesaker mot studentene, og visse andre typer disiplinærsaker. Arbeidsområdet og arbeidsformen for klagenemnda er regulert i «Regler for Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Bergen», som finnes her:

<http://regler.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.4-Regler-om-nemnder-og-utvalg/Den-sentrale-klagenemnd-Lovpaalagt-organ>

Reglene for nemnda ble sist oppdatert i universitetsstyremøtet den 20. februar 2020.

Sammensetningen av klagenemnda i 2021

Lederen og hennes vara, samt de vitenskapelig ansatte, hadde funksjonstid ut juli 2021. Ny nemnd ble oppnevnt av universitetsstyret i møte den 9. september 2021 (sak 110/21). Universitetsdirektørens kontor ved Sekretariat for universitetsledelsen fungerer som sekretariat for klagenemnda. Nemnda behandler saker én gang i måneden, foruten juli som er møtefri.

Sammensetningen var slik i vårsemesteret:

<u>Representant</u>	<u>Vararepresentant</u>
lagdommer Beate Blom, leder	tingrettsdommer Berit Sangolt
professor Tanja Barth	førsteamanuensis Esperanza Diaz
professor Espen Gamlund	professor Jarle Berntsen
student Aleksander M. Gjøsæter	student Andreas Vindenes
student Ane Arnestad	student Kaia Bergland Kjos

Nemnda hadde følgende sammensetning i høstsemesteret:

<u>Representant</u>	<u>Vararepresentant</u>
tingrettsdommer Morten D. Haldorsen, leder	lagdommer Beate Blom
forsker Ivar Stefansson	førsteamanuensis Tryggve Lavik
førsteamanuensis Rannveig Øvrevik Skoglund	professor Professor Marguerite Lorraine Daniel
student Aleksander Gjøsæter	
student Martine Jordana Baarholm	

Saker i klagenemnda 2021

Nemnda behandlet 143 saker i 2021, mot 100 i 2020. I 2019 behandlet nemnda 87 saker, noe som innebærer at saksmengden i løpet av de tre siste årene har økt med om lag 65 %.

Tabellen under gir en oversikt over konklusjonene i fuske- og klagesaker, slik disse er fordelt på fakultetene og Studieadministrativ avdeling. I 2021 kom det flest saker fra Det psykologiske fakultet.

Sakstype og utfall per fakultet	Fusk, annullering	Fusk, utestenging ett semester	Fusk, utestenging to semestre	Fusk, henlagt (frifinnelse)	Klager, medhold	Klager, ikke medhold	Antall saker per fakultet
JUR			1		2	9	12
PSY	5	6	6	4	1	11	33
MN	3	4	5	7		2	21
MED				2	2	7	11
HF	3	4	2	4		2	15
SV	1	5	1	2		5	14
KMD					1		1
SA ¹						25	25
Totalt	12	19	15	19	6	61	132

I tillegg behandlet nemnda 1 sak om nedsettelse av advokatsalær, 1 sak som gjaldt mistanke om falskt vitnemål, 1 sak vedrørende bortvisning samt 8 klager på vedtak om utestengelse som ble sendt til Felles klagenemnd for endelig avgjørelse. Felles klagenemnd stadfestet alle disse 8 vedtakene, det vil si at ingen studenter fikk medhold. Nemnda er førsteinstans til å behandle saker som gjelder spørsmål om ekskludering fra enkelte typer praksisstudier eller klinisk undervisning som følge av merknad på politiattest, samt saker om utestengelse som følge av manglende skikkethet for yrket. I 2021 ble ingen slike saker behandlet.

Fuskesaker

Fuskesaker er saker om mistanke om fusk etter universitets- og høyskoleloven §§ 4-7 (annullering) og 4-8 (utestenging). I 2021 behandlet nemnda 65 slike saker. 19 saker ble henlagt uten reaksjon. Reaksjonsformene var jevnt fordelt. Det var imidlertid en markert økning i saken som ble lagt bort uten reaksjon, sammenlignet med før Covid-19-pandemien, hvor det eksempelvis i 2019 bare forelå 2 fuskesaker som ble henlagt uten reaksjon.

Klagesaker

Klagesaker er saker hvor en student har klaget på et enkeltvedtak truffet ved UiB. Det kan for eksempel være klage på avslag på søknad om lokalt opptak, avslag på søknad om permisjon, avslag på ulike dispensasjonssøknader, vedtak om tap av eksamensrett eller tap av studierett, klage på formell feil, klage på innpassing av fag og så videre. Nemnda behandlet 67 klagesaker i 2021. Av sakene i 2021 var det 6 som resulterte i at klageren fikk medhold eller delvis medhold, og 61 hvor klageren ikke fikk medhold.

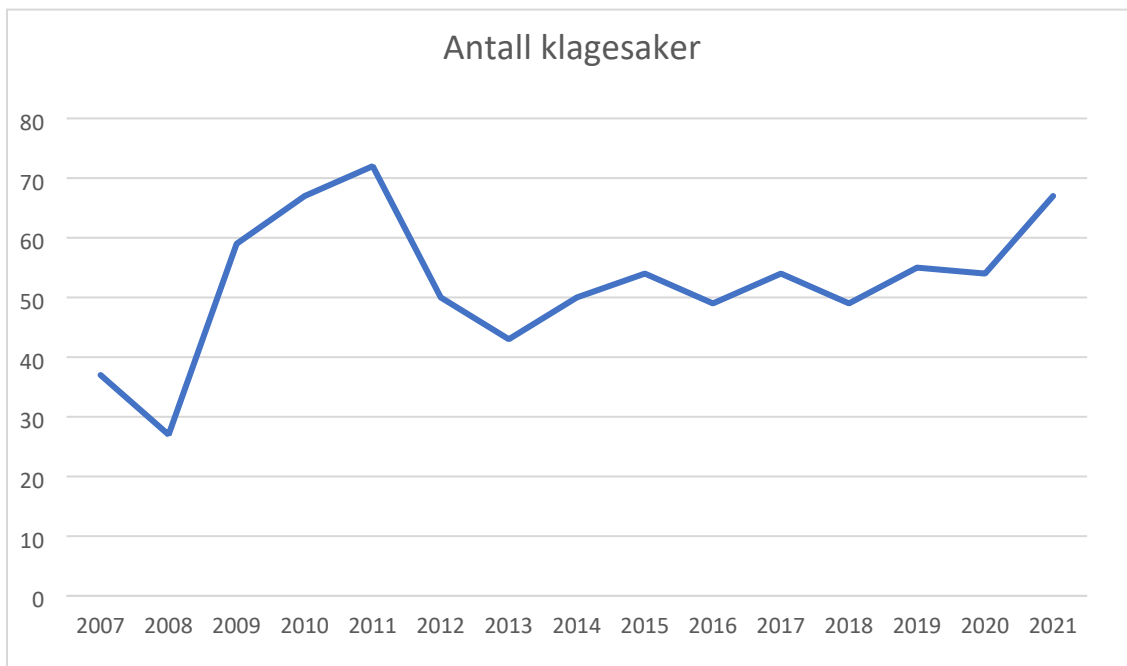
¹ De 25 sakene fra Studieavdelingen er klager på avslag til opptak på masterprogram

Advokatrepresentasjon

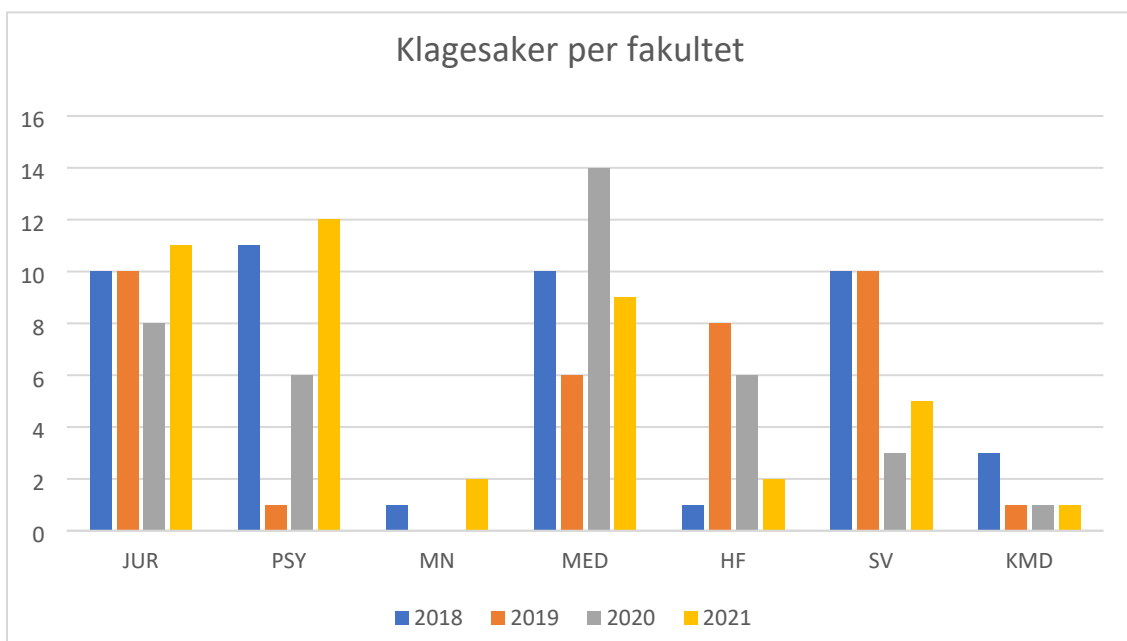
Etter uhl. § 4-8 (5) har studenter som får reist sak som kan ende med utestengelse mot seg, rett til advokatbistand for universitetets regning. Det samme gjelder i politiattestsaker. I klagesaker har studenten som hovedregel ikke rett til å få dekket sakskostnadene sine dersom de ikke får medhold i klagen. De som får medhold, kan få eventuelle sakskostnader dekket etter nærmere regler i forvaltningsloven § 36. I 2021 var de fleste studenter ikke representert ved advokat.

Antall saker tidligere år – utviklingen

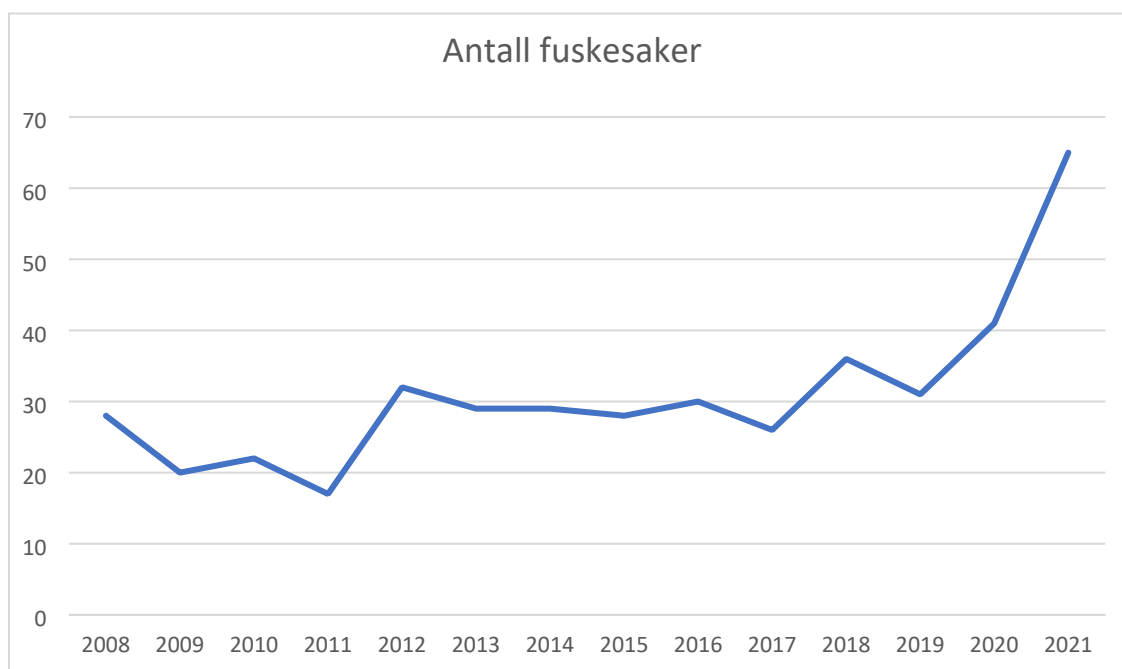
Utviklingen i antall klagesaker siden 2007 ser slik ut:

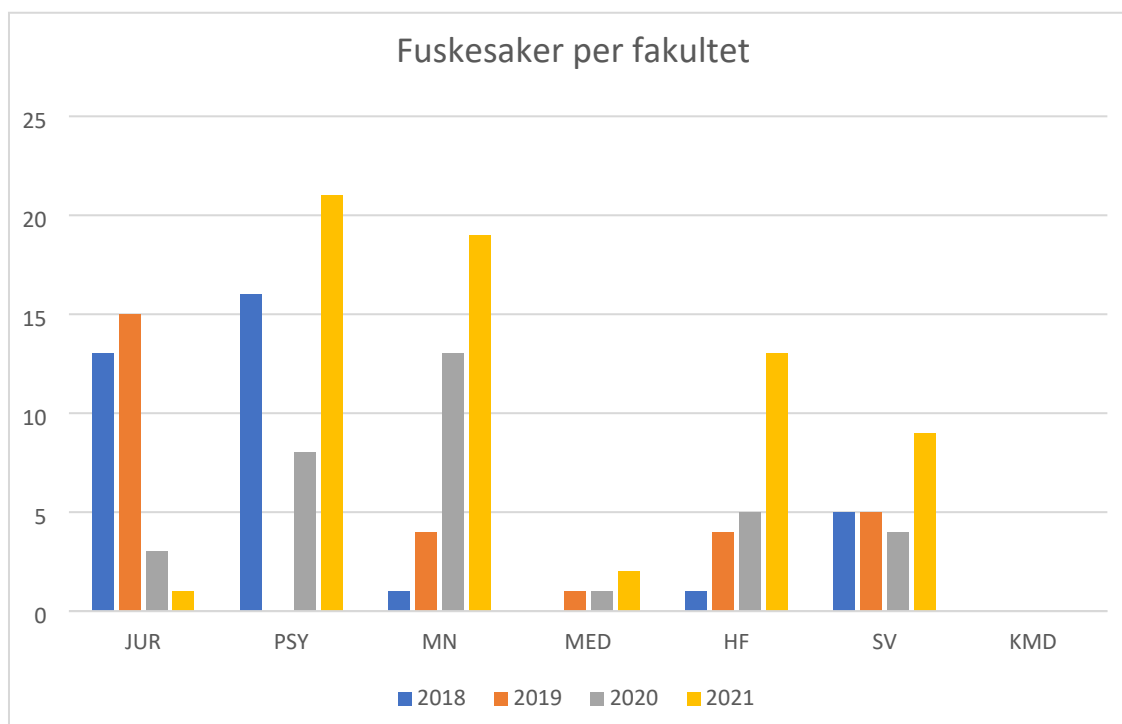
Utviklingen i antall klagesaker siden 2018 per fakultet:

Utviklingen i antall fuskesaker siden 2007:

Utviklingen i antall fuskesaker per fakultet siden 2018:

Merknader

2021 har vært preget av flere fuskesaker enn foregående år. Økningen knytter seg primært til studenter som har fusket, eller har vært mistenkt for fusk, etter å ha gjennomført vurderinger som skulle vært avviklet som tradisjonelle skoleeksamener, men som har blitt lagt om i forbindelse med covid-19. Omleggingen har da typisk vært til «skoleeksamen hjemme» (en eksamen studenten gjennomfører hjemmefra, eller et annet sted hvor man kan sitte uforstyrret). Det har imidlertid også, i tillegg, vært en generell økning av fuskesaker i perioden. Økningen i fuskesaker ved UiB følger den nasjonale trenden på dette området under pandemien. Antall saker fra Det juridiske fakultet som omhandler fusk har imidlertid gått fra 15 saker i 2019 ned til 3 saker i 2020 og 1 sak i 2021.

Generelt kan det imidlertid pekes på at med lave absolutte tall vil små endringer i antall saker gi store utslag i diagrammene over. Dette er særlig synlig i tallene frem til 2012. I årene etter 2012 har antallet saker for nemnda vært relativt stabilt, men fortsatt høyt. Nemnda vil, som tidligere, advare mot å tolke antallet fuskesaker som en sikker indikasjon på hvor mye studentfusk det er ved UiB. Blant fuskesakene har flertallet oppstått ved mistanke om plagiat/tekstsammenfall, og mange av sakene for 2021 er preget av covid-19 omlegginger og tilpassinger.

Klagesakene er langt mindre ensartede, men klage på avslag på opptak og klage på formelle feil utgjør en del. De øvrige sakene fordeler seg jevnt på kategoriene av saker som nemnda behandler.

Det høye antallet saker innebærer at nemndas medlemmer må bruke mer tid på nemndsarbeidet, i form av forberedelser og medgått møtetid. Sekretariatet som forbereder saker, har også registrert en markert økt arbeidsbyrde som følge av fjorårets saksmengde. I 2021 ble det totalt gjennomført 11 nemndsmøter, som normalt, men mange av dem har blitt gjennomført digitalt som følge av gjeldende korona-restriksjoner. Nemndas arbeid har ellers vært heldigitalisert fra før Covid-19, men nemndsmøter avholdes fysisk.